

Randers Kommune

Projektbeskrivelse

Cirkulær økonomi i Udvikling, Miljø og Teknik

07.00.00 – P20-2-18

Opdateret 12.03.2019

Baggrund og formål

Baggrunden for projektet er et ønske om at skabe en højere grad af bæredygtighed i Randers Kommune – både i driften af kommunen som virksomhed og i kommunen som geografisk enhed. Ønsket kommer fra flere afdelinger i Udvikling, Miljø og Teknik, og projektet er igangsat på initiativ fra Affaldskontoret, Ejendomsservice og Erhverv og landdistrikter.

Formålet med projektet er at udvikle arbejdet med cirkulær økonomi som middel til at opnå en højere grad af bæredygtighed i kommunen. I cirkulær økonomi indgår produkter og deres indholdsstoffer i kontinuerlige kredsløb. "End-of-life"-konceptet er erstattet af genbrug og genanvendelse, så produkterne bruges flere gange eller materialerne bliver brugt i nye produkter – igen og igen. Skadelige indholdsstoffer er elimineret, og al produktion er baseret på vedvarende energi. I cirkulær økonomi er der ingen ressourcer, der går tabt, og materialerne bevarer deres værdi.

I klima- natur- og miljøpolitikken og i indkøbspolitikken, som begge er politisk drevne, er Cirkulær Økonomi beskrevet som et middel til at opnå en større grad af bæredygtighed. Det ligger derfor i naturlig forlængelse heraf, at der arbejdes systematisk med at udvikle arbejdet med cirkulær økonomi.

Afgrænsning

Projektet omfatter alene arbejdet med cirkulær økonomi og dermed ikke eventuelle andre indsatser, der også bidrager til bæredygtighed. Der kan dog være indsatser, der omfatter både cirkulær økonomi og andre indsatser, hvorfor snitfladerne til disse naturligt vil omfattes af projektet.

Projektet udspringer i og drives af Randers Kommune og omfatter derfor alene det, vi som kommune kan påvirke i verden omkring os. Det vil sige vores rolle som aftager af produkter fra eksterne leverandører, vores rolle som leverandør af ydelser til borgerne og vores rolle som facilitator og rammesætter for samarbejdet med vores omverden.

Endvidere er det de arbejdsområder, der hører under Udvikling, Miljø og Teknik, der er i projektets fokus. Det vil sige udviklingen af kommunens fysiske rammer såsom planlægning og anlæg af bygninger og veje, samt relationen til og påvirkningen af det lokale erhvervsliv. Da kommunens indkøbspolitik har en stor betydning for mulighederne for at påvirke lokale leverandører til at tænke og handle mere cirkulært, er intentionen desuden, at der i projektet skal opbygges et tæt samarbejde med Indkøbskontoret i forhold til rollen som aftager af produkter og ydelser fra eksterne leverandører.

Projektet omfatter derimod ikke kommunens rolle i forhold til at påvirke kommunens personale og brugere i bred forstand i retning af en mere cirkulær tænkning og bæredygtig adfærd fx i de kommunale institutioner.

Mål

Hvordan skal projektets overordnede formål konkret realiseres?

- Potentialerne i at arbejde med CØ i UMT undersøges.
- Opmærksomheden på Cirkulær Økonomi bliver et integreret element i opgaveløsningen i Udvikling Miljø og Teknik.

Delmål

- Undersøge forskellige aspekter af CØ med henblik på at vurdere potentialerne i CØ:
 - Økonomisk
 - Juridisk
 - Fagligt (fx byggefagligt, planfagligt mm)

Uddybende kommentar:

Projektets mål er to-delt: På sigt arbejdes på at integrere opmærksomheden på CØ i opgaveløsningen i UMT. I første omgang er der dog behov for at opbygge viden i organisationen omkring CØ for at vurdere i hvilket omfang og på hvilke fagområder, det er realistisk, hensigtsmæssigt og rentabelt at arbejde med CØ og for at få erfaringer med, hvordan man kan gribe opgaven an. Pilotprojekterne er et middel til denne vidensopbygning, samtidig med at de i sig selv er med til at skærpe opmærksomheden i organisationen omkring CØ og i et eller andet omfang er med til at integrere CØ-tankegangen i opgaveløsningen.

Gevinster/ Effekter

Hvorfor er projektet samlet set en god idé? Hvad kommer der ud af projektet, som opvejer de omkostninger, der er forbundet med projektets gennemførelse?

Økonomisk (Budgetmæssigt, produktivitmæssigt og samfundsøkonomisk). Angiv en liste.

Ikke-økonomisk (Kvalitetsforbedringer, serviceforbedringer, samfundsforbedringer mv.). Angiv en liste.

- Der opbygges viden i UMT omkring CØ
- Randers Kommune (UMT) belaster miljøet mindre
- Randers Kommune brandes positivt i omverdenen
- Randers Kommune (UMT) sparer penge på opgaveløsningen (usikker effekt)
- Erhvervslivet i Randers Kommune får nye forretningsmuligheder
- Lokale virksomheder, der i forvejen arbejder cirkulært, understøttes
- Der skabes vækst og nye arbejdspladser i Randers Kommune

Succeskriterier/ Effektmål

- *Hvordan ved vi, at projektet er lykkedes og har nået sine mål? Hvilke succeskriterier er forbundet med hvert mål? Målbare succeskriterier, som er nemme at følge op på.*

Produkt/ leverancer

Hvilke konkrete produkter/ leverancer skal projektet levere for at nå målet?

Disse leverancer kan være fysiske, tekniske, organisatoriske og processuelle og kan eksempelvis bestå af et system, procedurebeskrivelser, en uddannelsesplan, et udbudsmateriale, en kontrakt, en beslutning, en serviceydelse, et debatoplæg, en kommuneplan, en analyse eller noget helt andet.

1. Idé-katalog med eksisterende CØ-projekter i UMT, Randers Kommune (showcases)
Beskrivelse af projekterne og af den læring i forhold til CØ, man har gjort i hver enkelt projekt.

Fx:

- Big Belly (leasing – offentlige besparelser) (Veje og Trafik)
- Plastpaller (arbejdspladser og best practice erhvervsudvikling) (Affald)
- Skolestuen (besparelser på indkøb) (Affald)
- Let-adskillelige husstandsskraldespande (design for disassembly) (Affald)
- Udvikling af CØ-forretningsmodeller via indkøb af private konsulenttydelser (Erhverv og Landdistrikter)

2. CØ-pilotprojekter forskellige steder i forvaltningen

Fx:

- Genbrug af mursten (Affald)
Der opbygges og udvikles en model for genbrug af randrusianske mursten i forbindelse med nedrivning af bygninger. I første omgang foregår oprensningen på eksisterende anlæg i Brønderslev eller Svendborg. På sigt er der ønske om at etablere et anlæg i Randers til oprensning af gamle mursten.
- Børnehuset Langå (Ejendomsservice)
I forbindelse med opførelsen af en ny børnehave i Langå indtænkes og afprøves elementer af cirkulær økonomi.
- Inddragelse af tankegangen omkring Cirkulær Økonomi i planlægningsopgaver
Konkret undersøges de juridiske og faglige muligheder for at inddrage cirkulær økonomi i forbindelse med planlægningen af nye områder.
 - Nye erhvervsområder (grønne klynger for virksomheder) (Plan/ Erhverv og Landdistrikter)
 - Byen til Vandet (Plan)

3. CØ-udbudsguide/ håndbog

Der udarbejdes en guide til at indtænke cirkulær økonomi i forbindelse med udbuds- og indkøbsopgaver. *Hvem laver den???*

Uddybende kommentar til punkt 1 og 2:

Med henblik på at undersøge de forskellige aspekter af CØ og skabe inspiration til det videre arbejde med CØ gennemføres, beskrives og evalueres diverse CØ-projekter indenfor forskellige fagområder. Der kigges både på allerede eksisterende projekter og på nye pilotprojekter indenfor forskellige fagområder.

Da modenheden i forhold til implementering af CØ er på meget forskellige stadier i de forskellige afdelinger, vil nogle af projekterne i første omgang handle om at undersøge mulighederne for CØ indenfor et bestemt fagområde, mens andre projekter vil være meget konkrete og fysiske.

Modenheden i forhold til implementering af CØ i de forskellige relevante afdelinger i UMT er afbilledet herunder:

	Lav parathed		Høj parathed
Affald			X
Erhverv og Landdistrikter		X	
Ejendomsservice		X	
Plan	X		

Organisering

Hvordan er projektet organiseret? Herunder ordregiver (uden for projektet), styregruppe, projektejer, projektleder, projektgruppe, eventuel referencegruppe mv. Nedenstående skema kan evt. anvendes.

Rolle	Navn	Afdeling
Ordregiver (uden for projektet)	Chefgruppen i UMT	
Styregruppe	Nels Markussen Jan Scheel Martin Toft Dennis Jensen Inge Saugbjerg Jørgen Niemann	Natur og Miljø Plan, Byg og Veje Ejendomsservice Erhverv og Landdistrikter Bygninger, ES Affald, NM
Projektejer	Nels Markussen, afdelingschef	Natur og Miljø
Projektleder	Tenna Storgaard Zangenberg	Affald, NM
Projektgruppe	Jonas Andersen Majken Hentze Mia Rix David Eltang Alexandar Laumann Rikke Hylleberg	Erhverv & udvikling Plan Plan Bygninger, ES Teknisk service og Vagt, ES Sekretariatet for UMT

Referencegruppe		
Tilføj yderligere roller efter behov		

Målgruppe og interessenter

Hvem er projektets målgruppe? Hvem bliver berørt af projektet? Hvem er projektet til gavn for? Du kan eventuelt anvende dette skema til at beskrive vigtige interessenter. Efter behov kan en særskilt interessentanalyse udarbejdes (jf. bilag).

Nedenstående er en meget overordnet interessentanalyse i forhold til det samlede projekt. For hvert pilotprojekt bør laves en mere specifik interessentanalyse med lige præcis dette projekt i fokus.

Interessent/ målgruppe	Interesse i projektet	Graden af indflydelse i projektet	Muligheder/ trusler	Håndteringsstrategi
[En person eller en gruppe]	[Hvad er deres indgangsvinkel til projektet?]	[I hvor høj grad har de indflydelse i projektet]	[Hvordan vil de fremme eller hæmme projektet?]	[Hvordan skal de involveres? Hvordan skal de informeres?]
Medarbejdere i UMT	Skal lære at tænke i og arbejde på nye måder.	Visse medarbejdere har afgørende indflydelse på pilotprojekterne.	Forventes som udgangspunkt at være neutrale eller positive over for CØ. Dog kan arbejdspress og generel modstand mod nye arbejdsgange virke hæmmende. Jo større indflydelse på projektet, jo mere positive forventes de at være.	Medarbejderne skal inddrages i det omfang, det bliver relevant. I første omgang i forbindelse med pilotprojekterne, i implementerings- og driftsfasen via informationskampag ner.
Ledelsen i UMT	Skal afsætte medarbejder- ressourcer til gennemførelse af projekt og pilotprojekter.	Har en høj grad af indflydelse på projektet og pilotprojekterne	Vil gerne CØ, men har muligvis urealistiske forventninger til ressourceforbru g og udbytte.	De relevante ledere involveres direkte i gennemførelsen af de enkelte pilotprojekter. Den øvrige ledelse informeres på

				orienterings- og insprationsniveau.
Byrådet			Vil gerne CØ, men har muligvis urealistiske forventninger til ressourceforbru g og udbytte.	
Virksomheder i Randers Kommune	Indgår som samarbejdspartne re i forbindelse med visse af pilotprojekterne.	Har en lav grad af indflydelse på det overordnede projekter. Har indflydelse på konkrete pilotprojekter.	Forventes at være generelt interesseret i at få viden om og erfaring med CØ og de nye forretningsmulig heder, der ligger heri.	Inddrages som samarbejdspartnere i forbindelse md konkrete pilotprojekter.
Borgere i Randers Kommune	Vil være slutbrugere af resultaterne af visse af pilotprojekterne. Vil nyde godt af branding af byen.	Har en meget lav grad af indflydelse på projektet.	Forventningen er, at borgerne som udgangspunkt er neutrale til positive forfor CØ.	Kan inddrages som slutbrugere i forbindelse med visse af pilotprojekterne.
De øvrige forvaltninger (centralt)	Er samarbejdspartne r i visse af pilotprojekterne. Projekterne kan blive fordyret (ud fra et anlægsperspektiv) eller forsinket, hvis der indtænkes CØ i projekterne	Har relativ høj grad af indflydelse på mulighederne for at gennemføre visse af pilotprojekterne.	Holdningen til CØ i de øvrige forvaltninger er ukendt og muligvis forskellig fra forvaltning til forvaltning. Forventningen er at de som udgangspunkt er neutrale til positive forfor CØ. Dog kan opbakningen vige, hvis projekterne	De øvrige forvaltninger skal inddrages i det omfang, det bliver relevant. I første omgang som samarbejdspartnere i forbindelse med pilotprojekterne.

			fordyres eller forsinkes.	
De øvrige forvaltninger (decentralt)	Vil være brugere af resultaterne af visse af pilotprojekterne.	Har lav grad af indflydelse på både projekt og pilotprojekter.	Holdningen til CØ decentralt er ukendt og muligvis forskellig fra enhed til enhed. Forventningen er at de som udgangspunkt er neutrale til positive forfor CØ. Dog kan opbakningen vige, hvis projekterne fordyres eller forsinkes.	Inddrages som brugere i forbindelse med visse af pilotprojekterne.

Økonomi/Ressourcer

Hvad er de forventede udgifter til fx konsulenter, undervisning, software, anlægsudgifter mv.? Hvad er det forventede timeforbrug for hhv. projektledelse og projektdeltagere? Hvordan skal projektet finansieres? Budgettet skal godkendes i styregruppen. Er der udarbejdet en businesscase, kan den vedlægges som bilag.

Beskrivelse og evaluering af eksisterende projekter.

Samlet: 5 timer pr projekt

Mødevirksomhed:

Styregruppe:

Pilotprojekter

Selvom nogle af pilotprojekterne er projekter, der alligevel skulle gennemføres, må der påregnes ekstra ressourceforbrug til research, afprøvning og evaluering af nye metoder i forbindelse med CØ-arbejdet.

Det mere nøjagtige ressourceforbrug for pilotprojekterne fremgår af de enkelte pilotprojekter.

Tids- og aktivitetsplan

Med udgangspunkt i Idéoplæggets tidsplan gives her en mere konkret tids- og aktivitetsplan. En mere detaljeret tids- og aktivitetsplan kan evt. vedhæftes som bilag. Tidsplanen skal være inddelt i de fire projektfaser i projektmodellen. I tidsplanen skal indgå overvejelser om implementering og drift.

1. Afklaring/opstart (september-oktober 2018)

2. Analyse/planlægning (november 2018-april 2019)

Vidensopbygning og research af potentialer og udfordringer fx gennem inspiration fra konferencer og andre kommuner.

Planlægning af projektets indsatser.

3. Gennemførelse (april 2019-april 2021)

April 2019-april 2021:

Eksisterende projekter identificeres, beskrives og evalueres.

Pilotprojekter – Nye pilotprojekter identificeres, beskrives, gennemføres og evalueres.

April 2020: Midtvejsevaluering af projekterne

Projektgruppens medlemmer fungerer samtidigt som CØ-ambassadører i hver afdeling, der oplyser om mulighederne og potentialerne ved CØ.

April-juni 2020:

Der udarbejdes en CØ-udbudsguide for medarbejdere med udbuds- og indkøbsopgaver.

4. Drift og resultater (april 2021)

Afrapportering fra pilotprojekterne og indstilling til styregruppen i forhold til det videre arbejde med CØ.

Afrapporteringen kan eventuelt afføde igangsætning af nye projekter og oplysningskampagne til medarbejderne i UMT.

Risikovurdering

- Utilstrækkelige ressourcer til projektet (tid og økonomi)
- Manglende ledelsesmæssig opbakning
- Manglende politisk opbakning
- Manglende økonomiske incentiver i form af støtte/ fonde
- Et stort og diffust afgrænset emne
- Begrænset dokumenteret viden

- Manglende viden omkring de juridiske/ økonomiske forhold i forhold til at arbejde med CØ i planarbejdet.

Implementering og drift

Angiv de ansvarlige for den efterfølgende drift, når projektet er afsluttet (fx systemejer eller leder som har ansvaret for den daglige drift). Hvordan implementeres projektet? Tænk i kommunikation, ledelsesmæssig forankring og vidensdeling. Er der nogen, der skal have særlig information eller kompetenceløft, for at projektet kan føres ud i livet?

I forbindelse med afrapporteringen fra pilotprojekterne forholder styregruppen sig til, hvad der efterfølgende skal ske med CØ-aktiviteterne og dermed hvordan projektet skal overgå til drift. Det er dermed styregruppen, der er ansvarlig for at igangsætte implementeringen.

Hvis det besluttet at arbejde videre med CØ i UMT vil der med henblik på at udbrede CØ-tankegangen i organisationen igangsættes informationsaktiviteter for medarbejderne. Medarbejderne og afdelingerne i UMT informeres/ kompetenceudvikles, så de bliver i stand til at inddrage CØ i deres daglige arbejde, opgaver og udbud.

Revisionshistorik

Revisionsdato	Version	Ændringer	Forfatter